

ción medieval del monasterio de San Pedro de Eslonza, centrada en el paso del leonés al castellano (Stefan Koch, Universidad de Munich); el léxico de la cultura material en los documentos notariales latinos de la Italia meridional (Valentina Ferrari, Universidad de Nápoles); los resultados de la edición crítica y del análisis lexical en *La Chanson de la Première Croisade*, en antiguo francés, de Baudri de Bourgueil (Jennifer Gabel de Aguirre, Universidad de Rostock); la reconstrucción fonético-fonológica del castellano desde sus orígenes hasta el siglo XVI, a partir del análisis de la métrica y el ritmo de los poemas (Francisco Pla, Universidad de Valencia); la irregularidad morfosintáctica en pronombres personales y relativos, a partir de los documentos del *Codex Diplomaticus Cavensis* (siglo IX) (Elisa D'Argenio, Universidad de Nápoles); los resultados de la investigación dialectal en la Campania, sobre todo en el Val del Calore (Sara Vecchia, Universidad de Nápoles); el análisis histórico del discurso en textos periodísticos españoles del siglo XIX (Elena Carmona, Universidad de Sevilla); el aparente lemario «diferencial» del *Diccionario de chilenismos y de otras locuciones viciosas* de Manuel Antonio Román (Soledad Chávez Fajardo, Universidad de Chile / Universidad Autónoma de Madrid); el estudio léxico del judeoespañol, basado en la revista cultural *Aki Yerushalayim* (Cristóbal Álvarez, Universidad de Sevilla); el estudio de los dialectos lombardos y piemonteses y su reciente aparición en Wikipedia (Emanuele Miola, Instituto Universitario y Estudios Superiores de Pavía); el proyecto de fraseología comparativa en locuciones adverbiales, prepositivas y conjuntivas de portugués, castellano, catalán, francés, italiano y rumano (Iulia Nica, Universidad Alexandru Ioan Cuza); el estudio del corso, sobre todo del capocorso, su variedad más septentrional, a partir del *Nuovo Atlante Linguistico Corso* (Stella Medori, Universidad de Córcega); y la identificación de los principales tipos de escritura en el champañés del siglo XIII, a partir de un corpus de cartas privadas (Dumitru Chihaï, Universidad de Zurich). Una experiencia, como decimos todos los que hemos pasado por el curso, maravillosa e inolvidable.

Soledad CHÁVEZ FAJARDO
Universidad de Chile
Universidad Autónoma de Madrid

Presentació del llibre *En cap cap cap. Diccionari de dites i refranys sobre el cap*, de Víctor Pàmies i Riudor a l'Institut d'Estudis Catalans (20 de juny de 2012). — El dimecres, 20 de juny del 2012, a la Sala Pere i Joan Coromines de l'Institut d'Estudis Catalans, va tenir lloc l'acte de presentació del llibre *En cap cap cap. Diccionari de dites i refranys sobre el cap*, de Víctor Pàmies i Riudor, lingüista especialitzat en paremiologia catalana, que viu a Vallromanes (Vallès Oriental). És el segon llibre de la col·lecció «Enciclopèdia paremiològica del cos humà», que autopublica l'autor a través del sistema del micromecenatge, després del primer volum, dedicat a les dites i refranys sobre l'ull.

Va obrir l'acte Isidor Marí, president de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans, destacant la importància de la cultura oral popular, que no sempre té el reconeixement ni desperta l'interès que mereix. Va lligar la importància de la llengua verbal amb el centenari de la Secció Filològica, dedicat precisament a «la paraula viva». És la vitalitat de la llengua el que dona sentit a tot i el que crea expectatives de futur. Destacà els nous camins i visions que Pàmies aporta amb la seva tasca continuada a Internet, parlant simbòlicament de la conquesta d'espais nous, referint-se a la catòsfera i, per exemple, la participació que van tenir amb la iniciativa «Aparaula'm».

A continuació, el Dr. Joan Veny, dialectòleg i membre de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans, va emmarcar la paremiologia dins l'àmbit de la cultura popular; anònima, però socialitzada pel poble i va fer un repàs històric a algunes iniciatives existents en l'àmbit català, fent referència, per exemple, a l'*Assaig de bibliografia paremiològica*, d'Antoni Bulbena, ja a

l'any 1915, senyal que hi havia molta feina recopilada. Entre altres coses i, abans d'entrar a analitzar el llibre que es presentava, va recomanar sortir de l'àmbit lingüístic per obtenir una visió més global de tota la ciència paremiològica. Va destacar la vitalitat i renovació de la fraseologia de les llengües aportant alguns exemples i curiositats. Sobre el llibre va destacar que l'autor entén la parèmia en sentit ampli i que també s'hi poden trobar, a banda de locucions, frases fetes i refranys, altres elements fraseològics com ara embarrussaments o mots lexicalitzats. Va ressaltar les explicacions i contextualitzacions de les peces contingudes, la qual cosa dóna sentit al recull, a través de les equivalències idiomàtiques, les explicacions de significat, la localització dialectal, el registre o les primeres aparicions en textos escrits. També va valorar els índexs finals, que faciliten la consulta des de diverses reordenacions de l'obra.

Seguidament Joan Vilaseca, director de l'escola pública Francesc Macià de Vilassar de Dalt, com a autor del pròleg del llibre i coneixedor de l'obra de l'autor des dels seus inicis, va aportar unes quantes dades sobre l'interès de l'obra paremiològica de Pàmies en l'àmbit educatiu, vestint-ho amb algunes anècdotes personals de quan col·laboraven ambdós en el buidatge d'obres de referència per a la base de dades digitalitzada sobre paremiologia que atresora l'autor.

Finalment va intervenir l'autor, endinsant-se en la gènesi de l'obra, en el peculiar sistema de mecenatge que fa servir per finançar les autopublicacions, a través de Verkami, un portal de *crowdfunding* (micromecenatge) obert des de Mataró (Maresme), en els continguts de l'obra amb exemplificació del sistema d'entrades que fa servir en aquests diccionaris, el format de l'edició digital de l'obra (accessible des de l'adreça cap.dites.cat) i va avançar alguns dels projectes de futur que pensa encarar ben aviat, com ara la impartició d'uns cursos introductoris sobre paremiologia, de caire molt divulgatiu i pensats per a un públic ben divers i la implantació d'un mapa sobre les dites tòpiques de tots els pobles dels Països Catalans fent servir la tecnologia de geolocalització dels mapes de Google (ho podeu consultar des de l'adreça topica.dites.cat).

La cloenda de l'acte va ser ben festiva, amb el recitat de l'enfilall de dites que van fer els fills grans de l'autor (Oriol i Lluç Pàmies) i la interpretació amb guitarres de l'espíritual negre *Tinc una llum al cor* que van oferir Víctor Pàmies i Joan Vilaseca.

Es pot veure tot l'acte de presentació complet en un vídeo d'una hora de la videoteca de l'Institut d'Estudis Catalans (http://videoteca.iec.cat/entrada.asp?v_id=288).

Víctor PÀMIES I RIUDOR

XVIè Col·loqui de l'Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes (Salamanca, 1-6 de juliol de 2012). — D'acord amb una pràctica ja ben consolidada en la història dels Col·loquis de l'AILLC, després d'una trobada dins del domini lingüístic, com va ser la de Lleida de l'any 2009, tocava el torn a una trobada fora del domini. En un principi aquest XVI Col·loqui s'havia de celebrar entre Salamanca i Madrid, però algunes dificultats sorgides després del congrés de Lleida van fer que aquesta primera fos la seu definitiva.

La Universitat de Salamanca compta des de ja fa anys amb una plaça de professor de filologia catalana, ocupada en primer lloc per Adolf Piquer Vidal i després per Àlex Martín Escribà, que van ser els dos promotors de la celebració del congrés a la ciutat del Tormes.

El Comitè organitzador del Col·loqui va estar format per José Antonio Pascual Rodríguez (President honorífic), Fernando Sánchez Miret (President), Àlex Martín Escribà (Vicepresident i Tresorer) i Adolf Piquer Vidal (Secretari).

El congrés va comptar amb el suport del Departament de Llengua Espanyola i de la Facultat de Filologia de la Universitat de Salamanca, de l'Institut Ramon Llull, de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua i de la Generalitat de Catalunya (Institució de les Lletres Catalanes).